

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної
роботи

Морозов А. В.
«30» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В УПРАВЛІННІ ТА АДМІНІСТРУВАННІ»

для підготовки здобувачів вищої освіти доктора філософії
спеціальності 071 – Облік і оподаткування
освітньо-наукова програма підготовки докторів філософії
Факультет обліку і фінансів
кафедра обліку і аудиту

Робочу програму схвалено на
засіданні кафедри обліку і аудиту
протокол від «28» серпня 2019 р.
№ 8

Завідувач кафедри обліку і аудиту
Легенчук С.Ф.

Розробник: д.е.н., проф., завідувач кафедри обліку і аудиту Легенчук С.Ф.

Житомир
2019-2020 н.р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 “Управління та адміністрування”	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 071 “Облік і оподаткування”	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>доктор філософії</i>	Лекції	
		16 год.	16 год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	32 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		42 год.	42 год.
		Індивідуальні завдання:	
0 год.	0 год.		
Вид контролю:			
Залік	Залік		

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – $48/42 = 1,14$

для заочної форми навчання – $48/42 = 1,14$

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є підготовка аспірантів до захисту дисертаційних робіт, засвоєння аспірантами історії розвитку науки як системи знань; ознайомлення з завданнями планування і організацією експерименту, методики проведення аналізу діяльності підприємства та розробка на його основі рекомендацій з покращання результатів, вміння застосовувати в дослідженнях методи аналізу джерел та організації наукової праці.

Завданням дисципліни є оволодіння принципами здійснення наукових досліджень, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в процесі наукового пошуку, набуття навиків їх застосування під час написання кваліфікаційних робіт, формування уявлення про структуру наукових кадрів ЗВО, дати загальне розуміння про пошук інформації та відбір матеріалу, необхідної для проведення наукових досліджень.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до засвоєння і системного аналізу через критичне осмислення нових знань в галузі управління та адміністрування і міжпредметних галузях.

ЗК2. Здатність до критичного аналізу і креативного синтезу нових ідей, які можуть сприяти в академічному і професійному контекстах економічному, соціальному та культурному прогресу суспільства, базованому на знаннях, здатність до критики й самокритики.

ЗК3. Здатність до розв’язування складних завдань, розуміння відповідальності за результат роботи з урахуванням бюджетних витрат та персональної відповідальності.

ЗК4. Адаптивність і комунікабельність, здатність до спілкування з колегами, широким академічним товариством та громадськістю як на національному, так і на міжнародному рівні для реалізації інноваційного проекту або вирішення наукової проблеми.

ЗК5. Здатність до самовдосконалення, адаптації та дії в нових ситуаціях, креативність.

ЗК6. Здатність оцінювати соціальну значимість результатів своєї діяльності, бути відповідальним громадянином, усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК7. Розуміння значення дотримання етичних норм та авторського права при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК3. Здатність реалізувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних, економічних та інших проблем, пов’язаних з обліком і оподаткуванням.

ФК5. Здатність до ініціювання інноваційних комплексних проектів з обліку і оподаткування, лідерства та повної автономності під час їх реалізації.

ФК6. Розуміння та сприйняття етичних норм поведінки відносно інших людей і відносно природи, соціально відповідальне ставлення до результатів прийняття стратегічних рішень, пов’язаних з управлінням та адмініструванням.

ФК7. Здатність до самовдосконалення у професійній сфері протягом життя, відповідальність за навчання інших при проведенні науково-педагогічної діяльності та наукових досліджень в галузі управління та адміністрування.

ФК8. Розуміння теоретичних засад, що лежать в основі методів досліджень в сфері обліку і оподаткування, методології проведення обліково-аналітичних досліджень.

ФК10. Володіння концепцією парадигмального ухилу науки про бухгалтерський облік в умовах її експоненціального розвитку в контексті розвитку економічних теорій та систем.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Володіти здібностями до логічного мислення щодо проблемних питань обліку і оподаткування та навичками проведення досліджень, що забезпечують розширення бази наукових знань в галузі управління та адміністрування.

ПРН4. Спланувати та реалізувати на практиці оригінальне самостійне наукове дослідження, яке має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність та сприяє розв’язанню значущих проблем в галузі управління та адміністрування.

ПРН5. Знайти оригінальне інноваційне рішення, направлене на розв’язання конкретної обліково-аналітичної проблеми.

ПРН6. Вміти визначити об’єкт і суб’єкт досліджень, використовуючи гносеологічні підходи до розв’язання проблем в галузі управління та адміністрування.

ПРН10. Описувати результати наукових досліджень у фахових публікаціях у вітчизняних та закордонних спеціалізованих виданнях, в тому числі внесеними до наукометричних баз.

ПРН11. Використовувати сучасні інформаційні джерела національного та міжнародного рівня для оцінки стану вивченості об’єкту досліджень і актуальності наукової проблеми.

ПРН13. Координувати роботу дослідницької групи, вміти організувати колективну роботу та керувати людьми.

ПРН14. Дотримуватись етичних норм, враховувати авторське право та норми академічної доброчесності при проведенні наукових досліджень, презентації їх результатів та у науково-педагогічній діяльності.

ПРН15. Інтегрувати існуючі методики та методи досліджень та адаптувати їх для розв’язання наукових завдань при проведенні дисертаційних досліджень.

ПРН18. Вміти використовувати одержані знання у науково-дослідній діяльності та оперувати статистичними та обліково-аналітичними базами даних.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Поняття науки і наукової діяльності

1.1. Процес пізнання і наука

1.2. Предметна область та елементи науки

1.3. Наука як діяльність: характеристика, регулювання, суб’єкти

Тема 2. Історія науки і наукознавство

2.1. Генезис науки та її вплив на історію

2.2. Наукознавство: поняття, предмет, розділи

2.3. Класифікація наук

Тема 3. Управління та адміністрування як галузь знань

3.1. Особливості управління та адміністрування як галузі знань

3.2. Теорії та методологія управління та адміністрування

3.3. Українські вчені – творці управління та адміністрування

Тема 4. Наукові кадри: підготовка і кваліфікація

4.1. Історичний експурс до питання підготовки наукових кадрів

4.2. Освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні в Україні

4.3. Наукові ступені та вчені звання в Україні

Тема 5. Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення

5.1. Поняття наукового дослідження

5.2. Порядок здійснення наукового дослідження

Тема 6. Пошук інформації та відбір матеріалу

6.1. Загальна характеристика інформації

- 6.2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень
 6.3. Види джерел інформації
 6.4. Пошук необхідної інформації
 6.5. Порядок обробки та групування інформації

Тема 7. Методологія наукових досліджень

- 7.1. Поняття про методологію і методи наукових досліджень
 7.2. Характеристика методів наукового дослідження
 7.3. Вибір методів дослідження

Тема 8. Текст наукової роботи: мова та стиль

- 8.1. Ознаки тексту наукового твору
 8.2. Прийоми викладення матеріалів наукового дослідження
 8.3. Мова та стиль наукової роботи

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1 “Поняття науки, підготовка і кваліфікація наукових кадрів в Україні”												
Тема 1. Поняття науки і наукової діяльності	11	2	4			5	11	2	4			5
Тема 2. Історія науки і наукознавство	11	2	4			5	11	2	4			5
Тема 3. Управління та адміністрування як галузь знань	11	2	4			5	11	2	4			5
Тема 4. Наукові кадри: підготовка і кваліфікація	12	2	4			6	12	2	4			6
Разом за змістовим модулем 1	45	8	16			21	45	8	16			21
Змістовний модуль 2 “Порядок здійснення наукових досліджень в управлінні та адмініструванні”												
Тема 5. Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення	11	2	4			5	11	2	4			5
Тема 6. Пошук інформації та відбір матеріалу	11	2	4			5	11	2	4			5

Тема 7. Методологія наукових досліджень	11	2	4			5	11	2	4			5
Тема 8. Текст наукової роботи: мова та стиль	12	2	4			6	12	2	4			6
Разом за змістовим модулем 2	45	8	16			21	45	8	16			21
Усього годин	90	16	32			42	90	16	32			42

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття науки і наукової діяльності	4
2	Історія науки і наукознавство	4
3	Управління та адміністрування як галузь знань	4
4	Наукові кадри: підготовка і кваліфікація	4
5	Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення	4
6	Пошук інформації та відбір матеріалу	4
7	Методологія наукових досліджень	4
8	Текст наукової роботи: мова та стиль	4
	РАЗОМ	32

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Передбачається, що в період вивчення дисциплін аспірант самостійно розв'язує домашнє завдання, вивчає матеріал курсу в процесі підготовки до практичних занять та семінарів, а також в цілому перед сесією. Частка самостійної роботи при вивченні навчальної дисципліни складає 47 %.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття науки і наукової діяльності	5
2	Історія науки і наукознавство	5
3	Управління та адміністрування як галузь знань	5
4	Наукові кадри: підготовка і кваліфікація	6
5	Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення	5
6	Пошук інформації та відбір матеріалу	5
7	Методологія наукових досліджень	5
8	Текст наукової роботи: мова та стиль	6
	РАЗОМ	42

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час викладання курсу використовуються методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності, методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності, методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності, інтегровані (універсальні) методи.

Для полегшення засвоєння матеріалу використовуються технічні засоби.

Технічні засоби для проведення аудиторних занять

№ з/п	Назва теми	Технічні засоби
1	Поняття науки і наукової діяльності	Проектор з комплектом слайдів
2	Історія науки і наукознавство	Проектор з комплектом слайдів
3	Управління та адміністрування як галузь знань	Проектор з комплектом слайдів
4	Наукові кадри: підготовка і кваліфікація	Проектор з комплектом слайдів
5	Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення	Проектор з комплектом слайдів
6	Пошук інформації та відбір матеріалу	Проектор з комплектом слайдів
7	Методологія наукових досліджень	Проектор з комплектом слайдів
8	Текст наукової роботи: мова та стиль	Проектор з комплектом слайдів

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового (семестрового) контролю.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Змістові модулі (перелік тем)	Завдання	К-ть годин	Контролюючі заходи	Терміни виконання (тиждень)
1	Тема 1. Поняття науки і наукової діяльності	1. Підготовка до лекційних занять	5	Усне опитування під час занять, міні-кологвіуми	1-7
	Тема 2. Історія науки і наукознавство	2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	5	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, презентація слайдів	1-7
	Тема 3. Управління та адміністрування як галузь знань		11	Перевірка домашнього завдання, тестування	2-8
Всього на 1-й модуль			21		
2	Тема 4. Наукові кадри: підготовка і кваліфікація	1. Підготовка до лекційних занять	5	Усне опитування під час занять, міні-кологвіуми	9-15
	Тема 5. Наукове дослідження: поняття та порядок здійснення	2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	5	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, презентація слайдів	9-15
	Тема 6. Пошук інформації та відбір матеріалу		11	Перевірка домашнього завдання, тестування	10-16
Всього на 2-й модуль			21		
Всього на дисципліну			42		

Модульний контроль з навчальної дисципліни “Методологія наукових досліджень в управлінні та адмініструванні” включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу та здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування аспірантами лекційних та практичних занять та відпрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Кожен аспірант денної форми навчання повинен виконати 1 модульну контрольну роботу за семестр. Студент може бути допущений до заліку, якщо він має позитивні оцінки за підсумками кожного з кредитних модулів.

Семестровий контроль здійснюється шляхом визначення підсумкової оцінки за змістовними модулями, написання та оцінювання залікової роботи.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії оцінювання модульного контролю

<i>Форма контролю</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Невідвідування лекційного заняття	-2
Невідвідування практичного заняття	-2
Відпрацювання пропуску з лекційного та/або практичного заняття	при відпрацюванні пропуску студенту надається право від'ємне значення балів привести до нульового рівня
– перевірка домашніх завдань	24
– оцінювання відвідування	16
– усні опитування	10
– письмові опитування	10
Модульна контрольна робота	40
Всього за модуль	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

<i>Структурна частина картки</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Теоретичні питання, на які дано повну відповідь і наведено приклади	10x4=40
Разом	40

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Оцінювання якості засвоєння дисципліни за всіма видами навчальних занять проводиться без участі студента на підставі усіх попередніх модульних контролів, що передбачені навчальним планом шляхом визначення середньозваженого балу (округленого до сотих) результатів модульних контролів за попередню та поточну чверті (формула 1).

$$CB = \frac{\sum_{i=1}^n B_i T_i}{\sum_{i=1}^n T_i}, \quad (1)$$

де СБ – результат попереднього семестрового контролю; B_i – бал за i -й модуль; T_i – кількість годин за планом на засвоєння i -го модуля (аудиторна та самостійна робота); n – число модулів за видами занять згідно з річним робочим навчальним планом на строк проведення семестрового контролю

2. Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

• у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються в екзаменаційну відомість;

• у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то в екзаменаційну відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS). Складання заліку оцінюється в 100 балів та проводиться за направленням з деканату;

• у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає залік зі всього курсу під час сесії (за розкладом), результати якого виставляються в екзаменаційну відомість.

Критерії оцінювання залікової роботи

<i>Структурна частина картки</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
Терміни	5x3=15
Теоретичні питання	3x20=60
Тестові завдання	10 x 2,5 = 25
Разом	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	<i>Бали</i>
A	Відмінно	90 – 100
B	Добре	82 – 89
C	Добре	74 – 81
D	Задовільно	64 – 73
E	Задовільно	60 – 63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35 – 59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	1 – 34

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для освоєння навчальної дисципліни “Методологія наукових досліджень в управлінні та адмініструванні” розроблено:

1. Завдання для перевірки самостійної роботи студента.
2. Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни.
3. Методичні вказівки до практичних та семінарських занять.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

А. Основна

1. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – 2-ге видання, стереотипне. – К.: Алерта, 2017. – 622 с.

2. Корягін М. В. Основи наукових досліджень : навч. посібник / М. В. Корягін, М. Ю. Чік. – К.: Алерта, 2019. – 492 с.

3. Малюга Н.М. Наукові дослідження в бухгалтерському обліку: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 476 с.

Б. Додаткова

4. Андреев В.Д. Основы научных исследований в бухгалтерской деятельности : Учебное пособие для студентов ВУЗов / В.Д. Андреев. – М. : Экономистъ, 2003.– 208 с.

5. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

6. Бухгалтерські наукові дослідження в Житомирській політехніці. Том 6: Розвиток інтегрованої звітності підприємств: монографія / за заг. ред. [із передм.] С.Ф. Легенчука. – Житомир: Житомирська політехніка, 2019. – 268 с.

7. Бухгалтерські наукові дослідження в ЖДТУ. Т. 5: Розвиток концепції бухгалтерського обліку і оподаткування в умовах гібридної війни: монографія / за заг. ред. [із передм.] І.В. Жиглей, С.Ф. Легенчука. – Житомир: ЖДТУ, 2018. – 216 с.

8. Данильян О.Г. Методологія наукових досліджень : Підручник. / О.Г. Данильян, О.П. Дзьобань. – Х.: Право, 2019. – 368 с.

9. Кузин Ф.А. Диссертация: Методика написания. Правила оформления. Порядок защиты: Практическое пособие для докторантов, аспирантов, магистров / Ф.А. Кузин. – 2-е изд., доп. – М.: “Ось-89”, 2011. – 320 с.

10. Легенчук С.Ф. Багатоваріантність в бухгалтерському обліку: історико-теоретичні аспекти / С.Ф. Легенчук. – Житомир: ЖДТУ, 2017. – 204 с.

11. Партико З. Основи наукових досліджень. Підготовка дисертації / З. Партико. – К.: Ліра-К, 2018. – 232 с.

12. Райзберг Б.А. Диссертация и ученая степень: Пособие для соискателей. 9-е изд. / Б.А. Райзберг. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 240 с.

13. Филлипс Э. Как написать и защитить диссертацию: Практическое руководство. Пер. с англ. / Э. Филлипс, Д. Пью. – Челябинск: Урал LTD, 1999. – 286 с.

14. Humphrey C. The Real Life Guide to Accounting Research: A Behind the Scenes View of Using Qualitative Research Methods / C. Humphrey, B. Lee. – Elsevier, 2007. – 544 p.

15. Hoque Z. (ed.) Methodological Issues in Accounting Research: Theories and Methods. 2nd Edition. – London, United Kingdom: Spiramus Press, 2018. – 687 p.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Вітчизняні та зарубіжні наукові періодичні видання з управління та адміністрування;

2. Електронні бази даних;

3. Дослідницька мережа соціальних наук – SSRN
(<https://papers.ssrn.com/sol3/DisplayAbstractSearch.cfm>).